

مجله علمی و ادبی

مطبعه و محل اداره :

جغیال اوغلنده امنیت
صندوغی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۷ نوسرو

مسلكجه موافق آثار
جدیده مع الممنونه
قبول اولنور

درج ایدلهین آثار اعاده اولنور

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست ، احوال و مشوره اسلامیه بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخه سی ۵۰ یاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

یدنجی جلد

۲۵ ذی القعدة ۱۳۲۹ پنجشنبه ۳ تشرین ثانی ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۷

صراط مستقیم . — و قبله — ۳۲۵ سنه سی آغستوسنده — شیخ الاسلام افندی حضرتلری ده « کتب کلامیه نك احتیاجات عصره کوره اصلاح و تألیفی — بین المسلمین مذاهب مختلفه نك توحیدی — مدرسه لرده تدریساتك اصلاحی » سرلوحه سیله صراط مستقیمك ۵۲، ۵۳ و ۵۴ نجی نسخه لرده مندرج قونفرانس ایله بواحتیاجان طلبه و علمای کرامك نظر دقتلرینه وضع ایتشدی . مادامكه علمای کرام طرفندن ده بوکون بواحتیاج تقدیر اولنیور ، شو حالده ایش تطبیقاته قلمش دیمکدر .

اسلامده فن و فلسفه

« مابعد »

ابن سینا . — ابن سینا متین بر تحصیلك بخش ایده بیله چکی هر درلو فضائل عالیله ایله متصف ایدی . حمیت ملیه و محبت وطنیه نك بحقر بر تمثال معالی نمونی عد اولنه بیلور .

بتون حیاتی ممالک اسلامیه ده نشر معارفه حصر و کیجه کوندوز مشتاقان عرفانك تعلیم و تدریسه وقف وجود ایتسی ، انواع مصائب و بلایا ایچنده بیله تألیفات علمییه مشغول اولسی متحلی بولندیغی شو اوصاف مبعجه نك کندیسندن نه درجه اساسلی اولدیغنه اك واضح بر دلیلدر .

ابن سینا ، علماً ، سیاست بشنجی عصر هجرینك اك بیوک بر داهیسیدر . مزایای اخلاقیه سی علم و عرفانه غبطه بخش اوله جق درجه ده عالی ایدی .

ردائت اخلاقیه لری ایجاباتی اوله رق صیانت و عداوتلریله کندیسنی انواع مصائب و فلا کته معروض براقان بعض سفیللرک دنائت اخلاقیه لری تظاهر ایتدیکی و حضرت استاد اخذ نار ایده بیله چک بر نفوذ و قدرته مالک بولندیغی حالده فرصتی اغتنامله انتقام آلمغه تشبث ایتک شائبه لرندن وارسته قلمش ، بودرکله ره دوشمکه وجدان ، عالی ، شجونی تنزل ایتماش ، بو اخلاق دوشکونلرینی عفو و حق تلطیف ایدرک محجوب براقش و بو صورتله فضیلت انسانیه نك اك مبعجل نمونه لرینی کوشترمشدر .

نزویرات عداوتکارانه لرله درت بش آی قدر محبسه قلمسندن سببیت ویرن ارباب اغراضك ترتیب مجازاتی (تاج الملوك) طرفندن کندیسنه تکلیف ایدلیدیکی زمان ، ابن سینا علو جناب و شیم جیهل نك بخش ایتدیکی شایان تحیل بر متانتله بوکی کوجو کلکله تنزل ایده میه چکنی امیره اشراپ ایلمشدی !

ابن سینا بالایی دهره قارش و له نما بر متانت و تجدد کوشترمشدر . اك بیوک اثرلرینی یا حبسخانه کوشه لرنده و یا منفا ایزه لرنده یازوش اولدیغی کوربیورز .

جوال بر ذکانتك ، زنده بر دماغك اك آسوده و قیلرده بیله ادراک ایده میه چکنی مسائل غامضه یی بویه بحرانی زمانلرده تدقیق و حل ایتک هر انسانه نصیب اولور مزیتلردن دکدر .

حضرت استادك فن طب ده کی اختصاص و مهارتنه (قانون)

اولان اوامر جلیله دینییه تربیه اجتماعی و خصوصیه دائر مباحث و مسائلده دخی مدنیت حقیقیه نك مدنیت اسلامیه اولدیغی اعدایه تصدیق ایتدیردجك حقایق محتویدر . حقیقت بویه اولدیغی حالده اعتراف ایتمکه مجبورزکه کرک مکانبده و کرک مدارسده بو خصوصه عائد نظری و عملی اولق اوزره پروگرام دائره سنده ، منتظماً درس لر تدریس ایدلک شویه طورسون بو مباحثه دائر کافه مسائی جامع کتابلر هنوز تألیف ایلنمشدر . عاجز لری بو ایکی مسئله مهمه یی امت اسلامیه نك حیات و ممات مسئله سی اولق اوزره تلقی ایدیورم . و بونك ایچون یکانه چاره اولق اوزره عرض ایدیورمکه امت نجیبه یی بو غفلتدن ایقظ ایچون مدارسك ترقیسی ، علمانك اتحادی اسبابی تأمین و بو ایکی مسئله مهمه حقنده مطالعات فاضلانه لرندن استفاده ایتک مقصدیله ملحقانده لوا و ولایت مرکز لرنده سنده برر ویا ایکیشردفعه مؤتمرات علمیلر انعقاد ایچون ، لمحات علماسنه تشویق و طشره علماسنك تنظیم ایده چککری مقررات عمومیه استانبولده فضلادن مرکب بر انجمن مخصوص مذاکره سنده عریض و عمیق تحقیقات و تدقیقات اجرا ایتدیرلر کدن سوکره کرک فلسفه اسلامیه خصوصنده و کرک تربیه اجتماعی و خصوصیه حقنده احکام قدسییه دینییه حقیقه بیان ، اعتدال و صفوتیله ذکر ایدلک اوزره برر کتاب تألیف و او کتابلر کافه مدارس و مکاتب و مدارسده بر قاج سنه لره تقسیم ایدلک شرطیله تدریس ایدیا بیرایسه بتوفیقه تعالی ممات اجتماعی تهلیکه سسندن خلاص اوله جغز . معلوم فاضلانه لریدرک بو نواقصك اکالی و اسبابنك استکمالی منسوبیتیه مفتخر و مباهی بولندیغی مقام غلیای مشیختناهنیک وظائف مهمه سسنددر .

فقاهتآب اقدم

نظر بصیرت لرندن دور اولمیان بر شیشیده علاوه عرض ایده چکم : کسوة علمییه وظائف علمییه و شرعیه ایله موظف و طالب علم اولانلره تخصیص ایدلامسی سببیه کنجلردن بر جوغی کسوة علمییه یی لابس اشخاصدن بعضیلرینی یعنی علما صفتده جهلا یی حقیقی علمای ذوی الاحترامدن تفریق ایده ماملرندن شبه لرینی اکثر علمانك ازاله ایده میه چککری جراتلرینه قدر کیدیورلر . معلوم فاضلانه لریدرک بو ذهابك ده تأثرات اعتباریه اهمیت عظیمه سی واردر . بناء علیه کسوة علمییه نك اصحابنه تخصیصی حقنده دخی بر چاره بولنقه تحقیق ایله تقلیدی عوام ناسه تفریق ایتدیرمک خصوصنده تدابیر صائبانه اتخاذ بیورلمسنی حمیت دینییه و محبت علمییه سائقه سیله استرحام وشو وسیله حسننه ایله ده احترامات و تعظیبات فائمه می عرض ایله کسب مباحثات ایلرم فضیلتآب اقدم .

استانبولدن مجاز
میلاسه تدریس علومه مأمور
حافظ محمد صادق

لایموت بر شاهد معظمدر . قانون ، بوتون قرون وسطی ده حاکمه طبابت جهان اولمشدی . فی الحقیقه قانون ، اووقته قدر یازیلان آثار آره سنده قلاسیق و معظم بر کتاب اولقله ممتازدر .

قانون راضینک (الحاوی) سندن زیاده علی بن عباسک (الملکی) سنی آکدیرر .

راضی ، علی بن عباس وابن سینا طبابت اسلامیة نك ان ممتاز، ان بارز سیمالری تمثیل ایدرلر .

راضی طبك پزائیق جهتنده متخصص اولدینی حالده ابن سینا و علی بن عباس نظریات و تطبیقات طبیه نك هر ایکی قسمندده متبحر ایدیلر .

ابن سینا و علی بن عباس آثار طبیه لری معین بر مه توده توفیقاً تألیف ایلمشدر . قانون و الملکی ده شعبات و اقسام بر ترتیب معینه کوره صره لاشدر . حالبوکه راضینک الحاوی سنده بومزیت کوریه مز . اساساً ابن سینا اثر لری نك کافه سنده معین بر اصول فنی تعقیب ایتمکله تفرد ایتمشدر .

قانونك ساحه تدقیقاتی، دها اول یازلمش اولان آثار کافه سندن وسعتلی و مکملدر . ابن سینا بو کتابی نشر ایدر ایتمز؛ قیمت فوق العاده سینه رغماً، الملکی بستیون ابادی رغبتدن دوشمشدی . قانون ، معلومات عمومیة فیه ، مواد طبیه ، امراض خصوصیه ، امراض عمومیة و مبحث صیدلانی عنوانلری تحتنده بش قسمه آیرلمشدر .

برنجی قسم نظریات و معلومات عمومیة طبیه دن باحث اولوب (کلیات القانون) عنوانیه معروفدر .

ایکینجی قسم ابن سینا زماننده معلوم اولان ادویه طبیه دایر انک اساسلی معلوماتی جامع و تقریباً سکمز یوز ماده یی حاویدر . بو قسم ده ادویه جدیددن بضایلرینه دایر معلومات مهمیه تصادف اولدینی آوروپا ارباب تدقیقی طرفندن اعتراف اولمقدهدر . اوچنجی قسم ده؛ هر عضوه مخصوص امراض خصوصیه تعداد ایدلمدن اول؛ او عضوک تشریح و وظائف فیزیولوژی سینه دایر اوزون اوزادییه مطالعات سردايدلمشدر .

قانونك هیئت مجموعه سینه دایر کرک شرقده و کرک غربده متعدد شرحلری یازلمش اولدینی کبی هر قسمه عانده آیری آیری شروح و حواشی تألیف ایدلمشدر .

قانون حتماً پک بیوک اولدینی ایچون؛ ارباب تحصیل بر سهوات اولمق اوزره؛ مؤخرأ بعض ذواتک همتیریه اختصار ایدلمشدر .

بو مختصر قانونلردن المشهوری (ابن النفیس) ک موجز نامنده کی اثری اولوب ۱۸۲۸ سنه سنده قالدکوتده طبع و نشرینه موفق اولمشدر .

قانونك هیئت عمومیة سی زهرار دوقرمون (gérard de crémon) و آلباغوس (alpagus) طرفلرندن لاتینجهیه ترجمه و متعدد دفعه طبع ایدلمشدر .

پلامپیوس « plempius » نامنده بر ذات ده بعض قسملریخی آیریجه نشر ایلمشدر .

بو ترجمه لری سایه سنده درکه ابن سینا آوروپاده طانمش و بش عصر دن زیاده بر مدت ظرفنده طبابت غربیه نك حاکمه سی مقامی محافظه ایتمشدر .

قانون بو صورته آوروپا لسانرینه ترجمه ایدلمش اولدینی کبی ۱۵۹۳ سنه سنده متن عربیسی دخی روماده نشر اولمشدر .

روماده نشر اولان بو کتاب معظمه ابن سینانك بعض آثار فلسفیة سی ده ذیل ایدلمشدی .

قانون عبرانی لسانده نقل و ترجمه اولمشدر . بو ترجمه لردن پارس کتبخانه سنده متعدد نسخهلر موجود و محفوظدر .

فرانسرجه بیوک آنسیقلویه دی (محیط المعارف) دیدو (didot) طرفندن یازیلان تراجم احوال کتابنده قانونك تقسیم غریب کورولمکده

ایسه ده دوقنور لوئیه ن لقلر (Lucien leclerc) بو صورته وقوع بولان غرابت اسنادینی شدتله رد ایددرک دییورکه : « اثرک تقسیمات عمومیة سنده هیچ بر غرابت یوقدر قانونده کی تقسیمات ابن سینانك مقصدینه تماماً موافقدر .

ایکینجی درجه ده کی تقسیماته کلنجه، بونلرک غرابت نره سنده اولدیغنه بر درلو عقل ایردیرمدک بز بالعکس بو تقسیماتده بر مه تود (اصول) بر وضوح نشانه لری کورپیورز .

قانونك قیمت طبیه سنی تقدیر ایده بیلیمک ایچون سپرانژله (Srenge) کبی ارباب اختصاصک تقدیرات و تنقیداتی مطالعه اولمیلدر .

قانوندن صکره ابن سینانك طبه دایر المشهور اثری (ارجوزه) در . قواعد و نظریات طبیه بو کتابده نظاماً جمع ایدلمشدر .

ارجوزه ، آرمانغاند (armenganb) و آلباغوس (Alpagus) طرفلرندن (Cantica) قانقیا نامی آلتنده لاتینجهیه ترجمه اولمشدر .

ارجوزه یه ابن رشد طرفندن قیمتدار بر شرح یازلمش اولدینی کبی پارس کتبخانه سی سویله ماننک (۱۰۲۲) نجی نومروسنده مقید دیکرر

شرحی ده واردر . ابن رشدك شرحندن ده ازیاده تفصیلاتی جامع اولان بوانرده طبه دایر بر جوق احادیث نبویه مندرج اولدینی کبی نهایتده

کتابده اسمی کچن اطبانك تراجم احوالندن باحث بر ذیل علاوه اولمشدر . کتاب مذکورک ۷۸۸ نجی سنه هجری سنده (محمد بن اسماعیل)

نامنده بر ذات طرفندن تألیف ایدلمش اولدینی دیباجه سندن آکلاشیلیور . ابن سینانك (رساله فی السکنجیین) نام اثری دخی

لاتینجهیه نقل و ترجمه اولمشدر . مینل سقوت (Michel scot) اسمنده بر ذات ابن سینانك حیواناته دایر بر اثری آوروپالیره

طانمشدر .

الکیمیایه دایر اولان آتاریده کاملاً لاتینجهیه نقل و ترجمه اولمشدر .

ابن سینا طبه ده اولدینی قدر فلسفه ده دخی ممتاز و منفرد بر سیادر . مسلک فلسفیسی مشائیونه و آرسطو مسلکینه قریبدر . فقط قبول

ایستدیکي مه تود بر آرز دها شدتیلدر .

ابن سینا فنون فلسفه یی یکدیگرلریله رابطه دار برشکله افراغ ایتمک ایچون پک جوق همتلر صرف ایلمشدر .

شفاده فنونی اوج قسمه تفریق ایدیور : (۱) فنون عالیہ (تافیزیک و حکم : نظریه) (۲) فنون عادیہ (حکمت طبیعیہ) (۳) فنون متوسط (علوم ریاضیہ) .

ابن سینانک شو تقسیمی آرسطو تقسیمه پک قریبدر . فقط آرسطونک غشاوہ ابهام و تردد آئندہ بر اقدینی مباحث ابن سینا طرفدن وضوح و قطعیت تامہ ایله بیان و تشریح ایدلمشدر .

موسیو مونخ (Munch) ابن سینانک فلسفه سندن بحث ایدرکن دیورکه : « ابن سینا فلسفہ سی اساساً ارسطو فلسفه سنه پک یقیندر فقط ابن سینا مسلکندہ دها شدتلی و دها متین بر اصول تطبیق ایللمشدر . ابن سینا ، علوم فلسفیہ عائد شعبات مختلفه فنیہ یی یکدیگر لرلیه رابطه دار ایتیمکه چالشمش و بورا بطه نك موجودیتی لزومنی کو سترمک ایچون خیلی اوغراشمش و موفق اولمشدر .

شفاده بوسی و تتبع مدیدک مرتسمانی حقیقه و تمامیه مشاهده اولنه بیلور ، ابن سینا بر چوق خصوصده متکلمین ایله هم فککردر . ابدیت عالم مسئله سنده کی مطالعات فلسفیہ سی ایسه تهاوت ده غزالی و ابن رشد طرفلرندن تنقید و توضیح ایدلمشدر .

ابن سینا روح بشرله عقل اول آره سنده بر رابطه اساسیه بولندیغه قانع اولدیغندن وحی و الهامک وقوعی صورت قطعیه قبول ایلمکده در . ابن سینا ، جزئیات علم الهی نك علی وجه الکی متعلق بولندیغی رأینده در . تغیر ذاتی بی استلزام ایده چکی محذوری نظر اعتباره آله رق طوغریدن طوغریه جزئیاته علم الهی نك تعلق ایده میه چکی مطالعه سنه ذاهب اولمشدر .

ابن سینا (روح) مسئله سیله ده پک جوق اوغراشمش و بقای روحك الك قوتلی مروجاری صره سنه کچمشدر . روح حتمنده یازدینی قصیده مشهوره نی بروحه آتی درج ایدبورز :

هبطت اليك من المحل الارفع و رقاء ذات تعزز و تمنع
محجوبة عن كل مقالة عارف و هي التي سمرت ولم تتبرقع
وصلت علي كره اليك وربما كرهت فراقك و هي ذات تفجع
انفت وما انت فلما واصلت الفت محاورة الخراب البلقع
واظنها نسبت عهداً بالحمى ومنزلا بفراقهم لم تقنع
حتى اذا اتصلت بها هبوطها في ميم مركز هابذات الاجرع
علفت بها ثناء الثقيل فاصبحت بين المعالم والطول الخضع
تبكي اذا ذكرت دياراً بالحمى بمدايع تهيم ولما تقطع
وتظل ساجدة من الدمن التي در دست بتكرار الرياح الاربع
اذعاقها الشرك الكشيف و صدها قفص على الاوج الفسيح الارفع
حتى اذا قرب المسير الى الحمى ودنى الرحيل الى الفضاء الاوسع
سجعت وقد كشف الغطاء فابصرت ما ليس يدرك بالعيون الهجع
وعدت تعزد فوق ذروة شاهق والعلم يرفع كل من لم يرفع
فلای شئی اهبطت من شاهق سام الى قعر الخضيض الاوضع
ان كان اهبطها الآله الحكمة طويت عن الفطن اللبيب الاروع
فهبوطها ان كان ضربة لازب لتكون سباعية بما لم تسمع

و هي التي قطع الزمان طريقها حتى لقد غربت بغير المطالع
فكانها برق تالقي بالحمى ثم انطوى فكانه لم يلمع

ابن سینانک آوروپا افکار علمیہ سنه نه درجه لرده اجرای تاثیر ایتیم اولدیغی آکلامق ایچون موسیو هوره نو «haureau» نك بیانات آتیہ نی دیکله یلم :

«اون ایکنجی عصر میلادینک نهایترینه طوغری (ژه رار دو قره مون) قانونی لاتینجه یه نقل و ترجمه ایللمشدی .

موسیو د . غونذبزالوی D. gundisalvi ایسه ابن سینانک روح سا حقنده کی ایکی اثرله حکمت نظریه و حکمت طبیعیہ دن باحث دیگر رسالته لاتینجه یه نقل ایلدی .

فلاسفه اسرائیلیه دن آوندات «avendath» دخی برانر نی ترجمه ایللمشدر . خلاصه اون اوچنجی عصرده ابن سینانک بالجمله آثار علمیہ و فلسفیہ سی لاین لسانه نقل و ترجمه اولمشدی . اون دردنجی عصرده بو اثرلر ونیدیکده طبع ایدلدیلر . بوتون قرون وسطی امتدادنجه آوروپا مکتبلرنده ابن سینانک اثرلری تدریس ایدیلور و پک بیوک بررغبته مظهر اولیورلردی .

ابن سینا ذکای جوالیله حکمای شرقیه نك مقام ریاستی احراز ایللمشدر . اسلافی آره سنده کنیدیسیله مقایسه اولنه بیله چک یالکیز الکنندی والراضی واردر . اخلاقندن ایسه ابن رشدی کوریورز : ابن سینانک بادی اشتهاری یالکیز وسعت علمیہ سی و مؤلفات عظیمه سی دکدر . حضرت استاد ، فنون فلسفیہ یی معین بر مه تود ، بر نظام داخلته آله ییللمشدر که اک بیوک خدماتندن بریده بودر .

ابن سینانک نصل بر دهای خارقه نمایه مظهر اولدیغی و علوم و فنونک او زمانلر عالم اسلامده کی درجه ترقیاتی تقدیر ایده بیلمک ایچون مؤلفات عظیمه سندن بعضیلرینک اسمارینی ذکر ایده لم :

- ۱ هدایه
- ۲ قانون
- ۳ اشارات
- ۴ شفاه
- ۵ کتاب الانصاف : ارسطونک انارینه یازدینی شر حاردن مرکب
- ۶ الاوسط : علم منطقدن
- ۷ کتاب المبدأ والمعاد
- ۸ الحاصل والمحصل
- ۹ المجموعه
- ۱۰ نجات
- ۱۱ مقالة فی تقاسیم الحکمة والعلوم
- ۱۲ مناظرات : روح حقنده ابو علی نیشابوری ایله آره لرنده کی مناقشاتدن باحث .

- ١٣ الموجز الكبير علم منطق
١٤ الموجز الصغير علم منطق
١٥ الحكمة المشرقة
١٦ رسالة في ابطال احكام
الاجرام
١٧ كلام في الجوهر والعرض
١٨ رسالة في العشق
١٩ رسالة في القوى الانسانية
وادراكاتها
٢٠ رسالة في القضاء والقدر
٢١ كتاب الارصاد الكمية
٢٢ مقالة في الاخلاق
٢٣ كتاب البر والاثم
٢٤ الفصول
٢٥ مختصر اوقليدس
٢٦ مقالة الآرثماطيق
٢٧ شرح كتاب النفس لارسطو
طاليسي
٢٨ مقالة في حد الجرم
٢٩ مقالة في قوى الطبيعة
٣٠ فصول في النفس والطبيعات
٣١ المدخل الى صناعة الموسيقى
٣٢ مختصر في الزاوية التي من
المحيط والمماس لا كمية لها
٣٣ رسالة في الممالك وبقاع
الارض
٣٤ مقالة في اجرام السماوية
٣٥ رسالة الكيمياء
٣٦ مقالة في كيفية الرصد
٣٧ عيون الحكمة
٣٨ مقالة في عكوس ذوات الجهة
٣٩ كتاب في تبيين اما الحزن
واسبابه
٤٠ مقالة في النبض
٤١ كتاب تدبير الجند والممالك
والمسكر و ارزاقهم
وخراج الممالك
٤٢ مقالة في النهاية
٤٣ كتاب المعاد
٤٤ كتاب القولنج
٤٥ لسان العرب
٤٦ دانش نامه : فارسيجه
٤٧ رسالة حى بن يقظان
٤٨ كتاب الادوية العقلية
٤٩ مقالة في مخارج الحروف
٥٠ رسالة الطير
- ٥١ قوانين و معالجة طيبه
٥٢ كتاب الحدود
٥٣ مقالة في تعرض الطبيب
في القوى الطبيعية
٥٤ الخطب التوحيدية
٥٥ القصيدة المزوجة
٥٦ مقالة في تحصيل السعادة
٥٧ مقالة في الاشارة الى علم
المنطق
٥٨ مقالة في خواص خط
الاستواء
٥٩ مقالة في الانهاية
٦٥ مقالة في غرض قاطيغورياس
٦٦ رسالة في العروض
٦٠ تعاليق
٦١ مقالة في هيئة الارض وكونها
في الوسط
٦٢ رسالة في الزاوية
٦٣ المباحثات
٦٤ مقالة في الاخلاق
٦٧ مقالة في كيفية الرصد
مطابقة مع العلم الطبيعى
٦٨ الرسالة الاضحوية في المعاد
٦٩ الحكمة العرشية
٧٠ تعاليق مسائل حنين في
الطب
٧١ خطب وتمجيدات واسجاع
٧٢ كتاب المالح
٧٣ فصول الهيئة في الاثبات
الاول
٧٤ مفاتيح الجزائن
٧٥ رسالة الكيمياء : شيخ ابو
الحسن السهلي به خطاباً
بازلمشدر .
٧٦ ارجوزه
٧٧ مقالة الهندباء
٧٨ رسالة النادر لاناواع خطا
التدبير
٧٩ رسالة في تعقيب الواضع
الجدلية

..

ابن سيناك آثار مذ كورهدن باشقه اوفاق رساله ومكاتب
شكلكنده دها بر جوق اثر لرى . موجود اولوب هيسنك ذكرى ايسنه نيولورسه
صحيفه لر طولدرمق ايجاب ايدر .

بر آای سوارى و ایکی طوب ایله بش یوز نفر ردیفی تالیخسانه کوندهردم . مقصدم ، شهرى تخلیه ایتمه دیکمزی تالیخانلیله اکلایم ایدی .

کنسیدیم خان آبادده اوطوروب بش آیدن بری کوردهمدیکم عسکرک تنظیم احوالیله اوغراشمايه باشلادم .

§

بر قاج کون اول چیقان عسکرک عودتی کورن تالیخان اهاایسی ، افغان دولته عصیان ایتمک ، احتمالی قالمادیقی کورونجه (میر شاه) ک عمجه سی قیزی بزم عمجه یه تزویج ایله مک تشبشه بولوندیله . عمجه م بو تکلیفی مشتاقانه قبول ایتدی . بو خصوصده خیلی مخالفت کوستهردم و بر طاقم غدار حربلر ایله قرابت و صهریت تأسیسک مضرتی کوروله جکئی سولیدم . اول امرده بدخشانه کیدوب تمامیه تسخیر ایتمک و دائماً راحتسزلاق ویره جک دشمنی بوتون بوتون تنکیل ایله مک ایچین بکا مساعده ایدیکز دیدم . فقط عمجه م اخطاراتمی دیکله مه دیکی کبی ازدواج مراسمنک مقدماتی ایفا بيله ایتدی .

بدخشان بکاری ، ایشک بو رنکی کسب ایله مه سندن مستریخ اولارق بعض هدایا و تعهداتی حامل (میر یوسف علی) بی عمجه مه یولادیله . سفیرک ورودی اوزه رینه عمجه م بدخشانک تسخیرینی همانده ذهنندن چیقاردی .

بو صیراده احوال عمومیه مک سکوتی غنیمت صایان و الدهم ، نزدینه کوندریلمه م ایچین پدرمدن رجاده بولونمش . شو رجانی قبول آیدن پدرمدن (تختی پل) ه کله می آمربر مکتوب آلدیم .

عسکرله امر اداره سنی سردارلره تفویض ایله یه رک دورتیوز نفر خاصه عسکرله یوله چیقدیم . اثنای راهده تاشغرغانه اوغرایوب (شاه ولایت) ک قبرینی زیارت و غبار قدسی توتیای چشم بصیرت ایتدم . (تختی پل) ه ورودمه ابونمک حضورینه چیقوب اللرینی اویدم و خیر دعا لرینی آلدیم . ایکسی ده شکرانه ملاقات اولارق فقیرانه صدقه لر داغیتدی . بولردن باشقه بکا محبت و مذسویتتی ارلانرده عین صورته لهر شکران و مسرت کوستردیلر .

بر کون استراحت ایتد کدن صوکر ا طوپخانه ایله فابریقه لری کوزدن کچیردم . هپسنی منتظم برحاله کوردیکم ایچین مدیر وریشلرینک معاشلرینی آرقیردم . زیاده مساعیده بولنانلرده خلعتلر کیدیردم . (قته غن) ده کی عسکره لزومی اولان چادرلر ایله سائر لوازمک فابریقه لرده اعمالی امر ایتدم . اون بش ، یکر می کون ظرفنده تمامیه حاضر لانان اشیایی (قته غن) ه کوندردم .

بر سینه قدر تختی پلده امور عسکریه ایله اشتغال ایده رک ایلمک بهارده (قته غن) ه متوجهاً حرکت ایله دم . یولده ده شو صورته لهر غریب بر وقعه کچیردم :

(غزونیاز) منزلده بولوندیغمز صیراده اطرافی تماشا ایتمک فکرینه دولاشمايه چیقمشدم معیتمده کی آدمارده ناصیل سه اوزاقلا - شمشاردی . کندی کنده مه کز مکده ایکن جوارده کی طاغ اتکلرنده

مع مافیه حکیم شهرک درجه عرفانی آکلامق ایچون قانون ، اشارات و شفاک تخطری کافیدر .

حضرت استاد عینی زمانده ادبیاتلده توغل ایلمشدر . یوقاریده درج ایتدیکمز روح قصیده سی کبی عربی و فارسی ر جوق اشعار و قصائدی واردر . محافظه صحت ایچون شایان توصیه کوردیکی تدابیری مبین قطعه آتیه سی نه قدر حکمت آمیزدر :

اجعل غدائك کل يوم مرة واحذر طعاماً قبل هضم طعام واحفظ منيك ما استطعت فانه ماء الحياة براق في الارحام

زه ثلوی (علم الارض والمعادن) فنک غنوز اسمی بيله طانم دینی نر زمانده ابن سینا تشکل جبال حقنده غایت اساسلی ایضاحات ویره مشدر . حضرت شبیخک بو بابده کی مطالعاتی تمامیه فنون حاضرده مطابقدر . یکر منجی عصر زه ثلوی غلری بو کونده بو خصوصده ابن سینان فضل ایضاحات ویره میورلر .

ابن سینا دیورکه : « طاغیر ، یاشدانی برزله تاثیریه قشرارضک ترغمدن ویا تاثیرات مایه ورسوبیه نتیجه سی اوله رق تکهون ایتمشدر . روزکارلر ، صولر یومشاق طبقاتک طاغیریه سنی موجب اولورلر سه ده سرت وقوتلی طبقه لره اجرای تأثیر ایده مزلر . اکثر جبالک سبب تشکلنی ترسبات مایه ده آرامیدر . مع مافیه جبال رسوبیه مک تشکلنی ایچون بر جوق دورلرک مرورینه احتیاج مس ایتمشدر . ادوار متوالیه ده صولرک و روزکارلرک تاثیرات تشکلیه سی بعض جبالک کنه لری ده تنقیض ایده بیلور . طبقات جبالیه و بعض صخورارضیه دروننده تصادف اولنان حیوانات مایه مستحائلری ، بولرک ترسبات نتیجه سنده تکهون ایلدکلرینه بر نشانه دائمیدر . »

ابن سینا تراوترن تشکلاتیه ، آئرولیت « aérolithe » حجر سماوی « لری دخی ایضاحه موفق اولمشدر .

آوروبافکار عمومیه سی غرب واصلسز خرافه لر آلتنده ازیلیرکن ، شرق ، ابن سینا کبی داهیلر سایه سنده نور حقیقه طوغرو قوشیور ، کجینه طبیعتک تنق سرائینی برر برر آچمه چالشیوردی . اساساً فنون اسلامیه مک حزمات نواره سیدرکه آوروبایی دائراً مادر استیلا آیدن سحائب جهالتی طاغیریه رق فکرلرده بر اتبناه حقیقه تجویانه اویاندرمش و آوروبالیره واسع بر افق فعالیت کشاد ایلمشدر .

غربک بو کون کوزلرمزی قماشیدیران ترقیات حیرت نمونک اساسلری ابن سینا کبی دهاته اسلامیه مک مساعی مبعجله لری سایه سنده تأسس ایتمش اولدیغنده شبهه یوقدر . ذاتاً بو حقیقت منصف آوروبا حکما سنک ده تحت اعترافنده در .

مدالی اعدادی مدبری

م . شمس الدین

« امیر عبدالرحمن خان »

مابعد :

ایرته سی کونی عمجه مک مساعده سیله نظامیه دن بر طابور پیاده